

Nr 72

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1965/66 till barnmorskeläroanstalterna och statens sjuksköterskeskolor m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

DRIFTBUDGETEN

Femte huvudtiteln

I propositionen nr 1 (bilaga 7, punkterna J 1—11 samt J 14) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1965/66 beräkna följande anslag, nämligen till Barnmorskeläroanstalten i Stockholm: Avlöningar ett förslagsanslag av 230 000 kr.; Barnmorskeläroanstalten i Stockholm: Omkostnader ett förslagsanslag av 289 000 kr.; Barnmorskeläroanstalten i Göteborg: Avlöningar ett förslagsanslag av 267 000 kr.; Barnmorskeläroanstalten i Göteborg: Omkostnader ett förslagsanslag av 147 000 kr.; Statens sjuksköterskeskola i Stockholm: Avlöningar ett förslagsanslag av 836 000 kr.; Statens sjuksköterskeskola i Stockholm: Omkostnader ett förslagsanslag av 226 000 kr.; Statens sjuksköterskeskola i Göteborg: Avlöningar ett förslagsanslag av 437 000 kr.; Statens sjuksköterskeskola i Göteborg: Omkostnader ett förslagsanslag av 351 000 kr.; Statens sjuksköterskeskola i Norrköping: Avlöningar ett förslagsanslag av 380 000 kr.; Statens sjuksköterskeskola i Norrköping: Omkostnader ett förslagsanslag av 322 000 kr.; Bidrag till vissa sjuksköterskeskolor ett förslagsanslag av 1 061 000 kr. samt till Utbildning av viss sjukvårdspersonal ett förslagsanslag av 426 000 kr.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 56, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 26 februari 1965, framlagt de förslag som framgår av följande redogörelse.

1:o) Barnmorskeläroanstalten i Stockholm: Avlöningar. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 1, s. 3 och 4), vilket innebär en ökning av anslaget med 57 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för barnmorskeläro-

Bihang till riksdagens protokoll 1965. 6 saml. Nr 72—73

anstalten i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	80 000
2. Arvoden till biträdande överlärare och tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	61 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	64 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	82 000

Summa kr. 287 000;

b) till *Barnmorskeläroanstalten i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 287 000 kr.

2:o) *Barnmorskeläroanstalten i Stockholm: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 5 och 6), vilket innebär en med 5 000 kr. minskad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barnmorskeläroanstalten i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 284 000 kr.

3:o) *Barnmorskeläroanstalten i Göteborg: Avlöningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 6 och 7), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen med 54 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för barnmorskeläroanstalten i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	96 000
2. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	56 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	73 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	96 000

Summa kr. 321 000;

b) till *Barnmorskeläroanstalten i Göteborg: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 321 000 kr.

4:o) *Barnmorskeläroanstalten i Göteborg: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, s. 7), vilket innebär en ökning av anslaget med 8 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barnmorskeläroanstalten i Göteborg: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 155 000 kr.

5:o) *Statens sjuksköterskeskola i Stockholm: Avlöningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 7—9), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen med 109 000 kr., hemställer utskottet, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	99 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	6 000
3. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	168 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	403 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	286 000

Summa kr. 962 000;

b) till *Statens sjuksköterskeskola i Stockholm: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 962 000 kr.

6:o) *Statens sjuksköterskeskola i Stockholm: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 9 och 10), vilket innebär en ökning av anslaget med 9 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sjuksköterskeskola i Stockholm: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 235 000 kr.

7:o) *Statens sjuksköterskeskola i Göteborg: Avlöningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 10), vilket innebär en medelsanvisning med 60 000 kr. förhöjd medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	43 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	5 000
3. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	104 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	204 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	141 000

Summa kr. 497 000;

b) till *Statens sjuksköterskeskola i Göteborg: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 497 000 kr.

8:o) *Statens sjuksköterskeskola i Göteborg: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, s. 10 och 11), vilket innebär en uppräknig av anslaget med 91 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sjuksköterskeskola i Göteborg: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 442 000 kr.

9:o) *Statens sjuksköterskeskola i Norrköping: Avlöningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 11 och 12), vilket innebär en anslagshöjning med 108 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola i Norrköping, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	25 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 000
3. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	112 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	210 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	134 000

Summa kr. 488 000;

b) till *Statens sjuksköterskeskola i Norrköping: Avlöningar* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 488 000 kr.

10:o) *Statens sjuksköterskeskola i Norrköping: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10, s. 12 och 13), vilket innebär att anslaget minskar med 13 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sjuksköterskeskola i Norrköping: Omkostnader* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 309 000 kr.

11:o) **Bidrag till vissa sjuksköterskeskolor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11, s. 13 och 14), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen med 183 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till vissa sjuksköterskeskolor* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 1 244 000 kr.

12:o) **Utbildning av viss sjukvårdspersonal.** Kungl. Maj:t har (punkt 12, s. 14—21) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna avtal med Stockholms läns landsting angående barnmorskeundervisning vid Danderyds sjukhus, dels ock till Utbildning av viss sjukvårdspersonal för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 670 000 kr.

Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 426 000 kr.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Kajser* och *Ottosson* (I: 649) samt den andra inom andra kammaren av fru *Kristensson* och herr *Ringaby* (II: 769), i vilka hemställts att riksdagen måtte 1. vid behandlingen av förevarande proposition besluta beträffande barnmorskeutbildningen vid Danderyds sjukhus, att därvid tillämpade kursplaner till alla delar skall överensstämma med de vid barnmorskeläroanstalterna i Stockholm och Göteborg gällande kursplanerna, samt 2. besluta att till Utbildning av viss sjukvårdspersonal för budgetåret 1965/66 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 557 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 769.

Utskottet. Från förevarande anslag bestrids under budgetåret 1964/65 kostnaderna för specialutbildning av barnsköterskor, för kompletteringskurs för vissa sjuksköterskor med utländsk utbildning, för försökskurser i förebyggande mödravård m. m. för distriktssköterskor ävensom för en försökskurs av ny typ för utbildning av distriktssköterskor. Departementschefens förslag innebär, att sådana kurser kommer att anordnas även under nästa budgetår. Med hänsyn till önskvärdheten av en ökad utbildning av barnmorskor föreslås därjämte anordnande av sådan utbildning vid Danderyds sjukhus under en tvåårsperiod. För denna undervisning har medicinalstyrelsen efter samråd med 1962 års utredning angående sjuksköterskeutbildningen utarbetat förslag till studieplan, vilket innebär vissa smärre ändringar i jämförelse med utbildningen vid barnmorskeläroanstalterna i Stockholm och Göteborg, bl. a. en minskning försöksvis av den totala ut-

bildningstiden från 61 veckor till 55 veckor samt en utökning av den teoretiska undervisningstiden med ca 40 timmar.

Utskottet har intet att erinra mot att Kungl. Maj:t godkänner av departementschefen förordat avtal med Stockholms läns landsting angående anordnande av ifrågavarande utbildning. I motionerna I: 649 och II: 769 framfört yrkande om att kursplanerna för barnmorskeutbildningen vid Danderyds sjukhus skall till alla delar överensstämma med de vid barnmorskeläroanstalterna i Stockholm och Göteborg gällande kursplanerna finner utskottet inte skäl tillstyrka.

I nämnda motioner har vidare föreslagits, att förevarande anslag uppföres med 557 000 kr. Som motiv härför anföres, att det är otillfredsställande att år efter år upprepa försökskurserna för distriktssköterskor i förebyggande mödravård utan att ge riksdagen tillfälle att ta ställning till vilka krav som skall ställas på mödravården. Med anledning härav vill utskottet framhålla, att — såvitt utskottet har sig bekant — erfarenheterna av dessa kurser varit goda. Utskottet avstyrker därför ifrågavarande motionsyrkande om upphörande av nämnda kurser.

Mot departementschefens beräkningar av medelsbehovet under anslaget har utskottet intet att erinra.

Utskottet hemställer,

a) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 649 och II: 769, såvitt nu är i fråga, bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna av departementschefen förordat avtal med Stockholms läns landsting angående barnmorskeundervisning vid Danderyds sjukhus;

b) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 649 och II: 769, såvitt nu är i fråga, till *Utbildning av viss sjukvårdspersonal* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 670 000 kr.

Stockholm den 27 april 1965

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Näsström, Boman, Einar Persson, Birger Andersson, Ivar Johansson, Fritz Persson, Axel Andersson, Rikard Svensson, Söderberg, Bengtson, Mårtensson, Kaijser, Herbert Larsson och Wallmark; samt

från a n d r a kammaren: herrar Bohman, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Ståhl, Blidfors, Almgren, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, herrar Bergman, Antonsson, fru Holmberg, herrar Nordstrandh, Källstad, Nilsson i Tvärälund och Mundebo.

Reservation

vid *punkten 12* (Utbildning av viss sjukvårdspersonal) av herrar *Kaijser, Wallmark, Bohman* och *Nordstrandh*, vilka ansett att

dels det avsnitt i utskottets yttrande på s. 6, som börjar med »Utskottet har» och slutar med »att erinra», bort ha följande lydelse:

»Utskottet kan ej finna att tillräckliga skäl förebragts för att nu förkorta barnmorskeutbildningen. Enligt utskottets mening bör en omläggning av barnmorskeutbildningen anstå i avvaktan på förslag i detta ämne av 1962 års utredning angående sjuksköterskeutbildningen. Under sådana omständigheter bör — mot bakgrund av hittills tillämpad praxis från riksdagens sida att icke fatta beslut i frågor som är föremål för utredning och därigenom föregripa utredningsresultatet — de i propositionen förordade studieplanerna icke tillstyrkas. Utskottet föreslår därför att de kursplanebestämmelser som tillämpas vid barnmorskeläroanstalterna i Stockholm och Göteborg får gälla även för den vid Danderyds sjukhus föreslagna utbildningen.

I nämnda motioner har vidare föreslagits, att förevarande anslag uppföres med 557 000 kr. Som motiv härför anföres, att det är otillfredsställande att år efter år upprepa försökskurserna för distriktssköterskor i förebyggande mödravård utan att ge riksdagen tillfälle att ta ställning till vilka krav som skall ställas på mödravården. Utskottet instämmer i dessa synpunkter och avstyrker därför medelsanvisning till ifrågavarande kurser.»

dels ock utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

a) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 649 och II: 769, såvitt nu är i fråga, bemyndiga Kungl. Maj:t att med beaktande av vad utskottet anfört godkänna av departementschefen förordat avtal med Stockholms läns landsting angående barnmorskeundervisningen vid Danderyds sjukhus;

b) att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 649 och II: 769, såvitt nu är i fråga, till *Utbildning av viss sjukvårdspersonal* för budgetåret 1965/66 anvisa ett förslagsanslag av 557 000 kr.»